

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n. Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00 Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого люду — виходить два рази на тиждень: В СЕРЕДУ І СУБОТУ. Видає Стіваришненя "Українських Робітничих Вістей".

Предплата на рік \$4.00 Адреса: UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

ПОРА ПОКІНЧИТИ З ОБМАНСТВОМ!

Від дня 14. марта 1923 р. ніхто навіть з українських "патріотів" не згадує нічого про існування "правительства" Петрушевича. Галицькі трудовики, які були головною опорою Петрушевича в Галичині, цілковито його вилічили і прийняли польську державність.

І ось в той час, коли галицькі українські "патріоти" не признають більше ніякого "правительства" Петрушевича, в той час, коли канадійські і американські укр. "патріоти" зовсім одобрюють становище своїх старокраєвих собратів і тимсамим також не признають того "правительства", — в той сам час представник і член "правительства" Петрушевича розіжджає по Канаді і "позичає" для него гроші.

Коли вдуматися в це обманство, то не може з двана зійти, як люди можуть на него відважитися. Бо подумати лише, Галицькі трудовики, які признали за свою владу — польсько-шляхетську владу і які цілковито копнули Петрушевича — в очях українських "патріотів" в Канаді зробили найгарніше діло, за яке їх належить лише похвалити.

Теперішнє обманство з "позичкою" для "правительства" Петрушевича переходить вже в якусь граніцу. Для якого "правительства" збирає Назарук гроші? Де те "правительство" обертається? Що воно робить? Навщо йому гроші потрібні? Хай спробує відповісти на всі ці питання Назарук, який має лице і відвагу наставити руку за долларами.

Аджеж всім відомо, що Петрушевич нічого не зробив перед альянтами в користь Східної Галичини ще тоді, коли її справа не була альянтами вирішена. Що може зробити Петрушевич тепер, коли альянти вже сказали своє остаточне слово в справі Східної Галичини? А відомо-ж, що Петрушевич поза альянтами світа не бачив.

Далше — Петрушевича відкинула навіть "патріотична" Галичина, яка одинокю його попередню підтримувала. (Соціалістична Галичина його давно відкинула.) Цього не заперечать ні "патріотичні" газети, ані навіть сам "міністер" Петрушевича Назарук.

І в такім разі як назвати інакше вимагання доларів для "правительства" Петрушевича, як не очевидним обманством і рабунком добродушних людей? Хай кожний, хто має голову на карку — назве це яким иншим іменем.

І в виду цього страшного обманства і рабунку ми закликаємо всіх робітників і фермерів, щоб малися на осторожності і не давали своїх тяжко зарпачованих грошей ріжним пройди-світам, що свої чорні діла ховають за гарні патріотичні фрази. Досить обманства і рабунку! Пора з тим всім покінчити!

"МІНІСТЕР" - СКОНКА.

На іншій місці в цім числі "У.Р.В." друкуємо кореспонденцію тов. М. Гнатюка з Венкуверу п. н. "Ще про побут Назарука в Венкувері". Є це відповідь тов. Гнатюка на допис в "Канад. Фармері" п. н. "Большевицький засуд української інтелігенції". В порушеній тов. Гнатюком справі ми також скажемо кілька слів. Іменю:

Згадану допис в "К.Ф." написав сам Назарук, про що свідчать слідуючі факти. Сам автор дописи признає, що в Венкувері нема ніякої національної організації ані інтелігентнішого чоловіка, що міг би таку організацію провадити. Отже котрий з тих венкуверських "патріотів" міг написати в "К.Ф." допис майже на цілх дві сторони, коли вони всі неграмотні? До такої писанини треба редактора — і то ще троха мудрішого як редактор "К.Ф." — а не якогось чоловіка. Далше — як написана є сама допис! Мова і правопис в ній є коректні, а так не потрафить писати перший ліпший чоловік. Скаже може дехто, що допис справив редактор "К.Ф.", як це і є зазначено в "Замітці редакції" перед дописом. В тім то

річ, що редактор "К.Ф." є сам настільки неграмотний, що не потрафить так справити дописи. Хто хоче про це переконатися, а знає бодай троха граматику і правопис, хай порівнає лише котрубудь "переводу статтю" редактора "К.Ф." з дописом "М—нака" з Венкувер, а побачить, яка між ним є різниця під зглядом мови і правопису. Далше, промови Назарука є подані в дописі майже дослівно. Одна з тих промов займає цілу сторону друку. Треба стенографа, щоб записати все так докладно. Навіть інтелігентний чоловік, присутній підчас промови Назарука, не зміг би записати її так докладно де знаючи стенографію. А самий автор дописи признає, що серед "патріотів" в Венкувері нема ні одного інтелігентного чоловіка. Отже промову Назарука, що зайняла 7 коломи друку, а тимсамим і цілу допис з Венкувер — міг написати лише сам Назарук.

Цім Назарук сам охрестив себе сконкою, бо так він називає кожного, хто лише під псевдонімом або криптонімом. А що Назарук не є звичайним смертельником, але "міністром", то тимсамим він не є звичайною сконкою, але "міністром"-сконкою. Бачите, п. Назарук, як то неплатно лаятися по дитачому і давати кому прізвиська?

Побідним Кроком.

Є ріжні вороги на світі: розумні і дурні, або швидче сліпі. Перших менше, других більше. На цих останніх головно болять ми — Українці. Без сумніву, головною причиною цієї засліпленості дурності є невідомість і вроджене рабство, що переслідує наших людей з діда-прадіда. Згадаймо довоєнні часи, хочби в Галичині. Українці були або вірними собачими слугами Габсбургської династії, або — російського царату. (Так звані качали були теж з походження Українцями, дарма, що звали себе "руськими"). Словом, рабам не могли бути, без огляду на це, що за своє рабство ще й терпіли.

Сьогоднішні часи дуже далекі від минулих років і їх навіть порівнявати неможна. Але людство поділилося різко на два табори, а поміж ними опинилися й українські маси. Розуміється, як і все, появилися відразу й ріжні "відповідні керманічі".

Для свідомого людини, скажемо, навіть не соціаліста, добре відомий в сьогоднішніх часах хочби теоретично радянський устрій. Свідомий робітник, не може бути ворогом цього устрою, бо тоді він є ворогом самому собі. Бо радянський устрій, це одинокий справедливий устрій, в якому влада знаходиться в руках робітників і селян, в руках працюючих мас.

Перший в історії зродила Велика Соціална Революція Сходу радянський устрій на землях буйшої царської імперії Росії. З першого дня його існування, дегенератори української нації, з особистих амбіцій, почали пловати на нього, вилудуючи зараз "червоний імперіалізм", "московську неволю" і т. д. Головна причина їх ненависті в тому, що соціална революція вибухнула не на їх хуторах на Київщині або Поділлі, а в Петрограді — і що геніяльна думка про створення радянської робітничо-селянської влади зродилася не в Вінниченка чи Грушевського, а в Леніна, з походження Москвата. Це так звані хуторянський патріотизм.

Але темні маси не розуміли причини ненависті своїх крикунів і закличали в один голос за ними. Кричать й тепер, хоч від того крику радянський устрій тільки закріплюється, а всі "пророчтва про упадок" з року на рік переносяться в децю змінений формі.

Свідоме робітництво відразу прихильно поставилося до радянської влади, як до здійснення великих робітничих ідеалів. Воно стежило пильно за розвитком цієї влади і боліло над хвиленими невдачами і терпіло від хвилених грубих помилок. Але вірало в краще.

Об'єктивні результати світової різни (1914—1918), що явилися зовсім закономірним наслідком капіталістичного розвитку світа, такі, що щасливий вихід з положення цієї системи панування капіталу над працею — виключений. Економічний стан такий, що світ неминучо прийдє до панування праці і прийдє швидче, як декому видається. Різниця між Радянською Спілкою і иншим світом в цьому відношенні та, що Рад. Республіки йдуть в обіцню землі свідомо, добровільно, хоч з неминучими перепонами, а інші — більше чи менше здержуючись, хватаються за останки старого, але всетаки тягнєть загальним потоком незлічимої неминучості. В цьому русі народів до загальної цілі, об'єктивно гарантованій економічною конюктурою світа, в області політики може бути мова тільки про прискорення або звільнення темпа.

Сліпі вороги радянської влади оперуть проти прихильників її (ідеяних прихильників) одною витертою старою патріотичною фразою:

— Московські запроданні! Яничари! Розуміється, як би запитати їх, в чому власне виражається це "московське запроданство", то вони не вміли би сказати. Бо на це таки за слабкий людський розум, навіть з університетською освітою. Радянська Влада має своїх ідеяних прихильників в ріжних країнах світа і сьогодні немає вже ані одного найменшого народу, який не видляв би з себе левну групу прихильників до радянської влади. Однак ніхто не кричить на австралійського чи японського, або хоч би англійського робітника, який прагне радянської влади і вповні симпатизує з Рад. Республіками, що він "московський запроданець". Бо в них нема своєрідних типичних хуторянських "політиків". Немає двох думок, що ми, свідомі робітники, таксамо симпатизували-б з радянською владою, як би вона була в Німеччині, чи Польщі, чи Аргентині. Територія для свідомого соціаліста не грає ніякої особистої ролі. Але ми на стільки щасливі, що перше в історії світа коріння дійсної робітничо-селянської влади найшло корм на рідній нам землі і батьківщині — Україні. І годі припускати, щоб соціаліст був прихильником поневолення дущим слабшого. Соціаліст є борцем і речником справедливості і рівності, і непримиримим ворогом кожного поневолення. Тому підозрівати українське робітництво в якихсь симпатіях до неіснуючого поневолення українського народу, є злісною видумкою класових ворогів. Російська радянська влада не поневолює ніякої нації, патріотів, дає їм як найширші права. Але поневолює всі неградуші елементи націй і ми являємося великими прихильниками цього поневолення. Як в кождому народі, так і в українському, існують глитаї, дармоїди і визискувачі працюючих, і поневолювачі їх, це неабідиність, це закон робітничої боротьби за визволення праці.

Свідоме робітництво прямує до бажаної цілі: визволення праці і заведення робітничо-селянської влади. До цієї мети побідним кроком, зближується Союз Соціалістичних Радянських Республік. Він ще не дійшов до кінцеві цілі і перед нами стає питання: як-же средства прищипати це? Як-що рух йде, так сказати, по прямій плоскості, то прищипуючи його темп, ми швидче дійдемо до цілі. Але, як ми йдемо в гористій околиці, то не може бути й мови, що рівномірний прищипаний темп скоріше приведе нас до цілі. Це "гористість" дороги, по якій йдуть окремі елементи світа, означається власне тим, що Радянська Спілка йде по ній свідомо і добровільно, а всі інші покищо більше або менше потягнені потоком. Як

би цілий світ став шість літ тому назад на шлях, по якому пішли Радянські Республіки, якби захват влади робітничою класою стався тоді скрізь, якби цілий досвід здобутків і помилок на тому шляху був обов'язковий і для других країн, ми мали би скрізь, розуміється, не соціалізм, не кінець шляху, а у всякому випадку синхронічність в русі тої епохи до тої цілі, ту умовину, яка робила-б можливим рух по прямій плоскості. Середники, що прищипували-б.

Але це не сталося і не могло статися, бо об'єктивні умовини тодішньої Росії і інших країн були надто ріжнородні. Відсіля — рух по "гористій" околиці. І відсіля — необхідність вирощування темпа руху, його перемін і комбінована гра. В цій грі поставлене питання про гегемонію (надваду). Боятися цього слова не треба; воно не специфічно імперіалістичне. Питання для Радянської Спілки не в тім, щоб мати в руках "гегемонію" для підпорядкування світа своїм національно-егоїстичним цілям. Мова йде тільки про забезпечення гегемонії, висшости справедливої влади над всіма владами, як носієм ідеї "свідомого руху" до неминучої цілі — царства праці. Слідчий шовінізм далекій від Соціалістичної Радянської Спілки і в цьому її право сьогодні на першорядство.

В боротьбі за Новий Світ є дві можливості: зломити, зруйнувати все доклада себе і, зробивши це, залишитися першим, одиноким живим на цвинтаріщі, серед руйн, обломків і в хаос знищення нести свій новий початок. Це одна дорога. Основна передумова для неї: той, що руйнує, мусить бути самим забезпеченим від можливості закритися на смерть. Почасті Радянська Спілка, що передумову минула: поганіше і зле вже за нею, подізі, в неї є вже своя структура. Але як можливість в Радянській Спілці є виключна і причиною її є економічна відсталість від Європи, Радянська Спілка не може йти без ризику вперед.

Без ризику є для неї другий шлях. Ним піде вона напевно, власне вже йде. Шлях цей такий: пропаганда реальною творчістю. Верто-працюючи над зміцненням добровільної федерації, підвизуючи свою продуктивність, розвиваючи використання своїх природних багатств, творючи кращі умовини на культурно-освітнім фронті, не здаючи при тому основної позиції панування праці, Радянська Спілка примром своєї наглядної творчості магнетизує трудові маси в Західній Європі і цілому світі, зриває всі "пророчтва" своїх ворогів і вибиває їм з під ніг агітаційний стілець. Ясна дря всіх будуча економічна залежність Європи від радянських сировинців, по часті й радянського ринку, функція відносних розмірів європейського світа і б'юлка радянської федерації, неможливо давить, підштовхує, прищипує цей розвиток.

Рівноважний, спокійний, переконаний поступок Радянської Спілки на цьому шляху — найбільш вірна і швидка метода до досягнення її законної висшости влади, справедливої влади не для себе, а для людства. Бо зараз Радянська Спілка, хоч і в стадії відбудови та тяжких умовин, всетаки є борцем, носієм і речником кращих ідеалів людства.

Як народиться дитина, то ніколи не буде зразу-ж ходити. Минають літа догод і доки вона навчиться ходити, не раз аж до крові розібере свій ніс. За це потім ходить твердим, певним кроком. Так-же й з новою, досі небувалою робітничо-селянською державою — Спілкою Соціалістичних Радянських Республік. Тяжкі роки довелось пережити її, але тепер вона йде певним побідним кроком вперед.

Однак, не треба думати, що мидіуть засліплені в ній і бачимо все крізь рожеві шкла. Знаємо і про помилки, часами навіть грубі. І ніколи не завагаємо підняти свій голос, щоб соціалістична влада не допускала подібних шкідливих випадків. Вправді, в державній справі країни за океаном, ми немаємо права вмішуватися, але в тім-то й річ, що Соціалістична Спілка є визиском бажань робітництва цілого світа і радо приймає всі уваги його.

Всі ми є свідками розвитку Радянської Спілки і за останні роки бачимо чимало здобутків в закріпленні її. І ми ще доживемо, як переживають, згинути всі наслідственні і старі звички — і вродиться нове, рівне, справедливе людство, початком якого буде без сумніву Радянська Соціалістична Спілка.

Гр. Леук.

ПОЛІТИЧНА АМНЕСТІЯ В ПОЛЬЦІ.

Неоднє, перечитавши нагородку, подумав: наперед! Заграничний політик, до якого доходить вістка про репресії в Польці, скаже: "Щож хочете, Польща наскрізь демократична держава! Ось дала амністію всім політичним ворогам."

Ріжні прихильники Польщі, ріжні ліги нації, матимуть в руках аргумент: "Ніякого насильства в Польці нема! Там оголошено амністія!" Розуміється, до всіх цих божків, яким поклонялися й поклоняються (тихцем) по Парижх і Лондонх українські недонощені націонал-політики, не дійде правдивий текст "ласкавої" польської політичної амністії, бо його представлятимуть панські міністри, які все таки мають велике довіря в Парижі. Але нехай! Нам від цього ані тепло, ані холодно, бо так Парижі, як і Варшави були і будуть для нас тільки політичними ятками і ми ніколи не були перед ними вірно-підданцями поклянів. Це мистецтво виконували галицькі українські дрибнубуржуї і належну заплату одержали 14. марта 1923.

Ми, для цікавості й інформації наших читачів наводимо характерні уривки з цієї "амністії". На повному засіданні польського союму обміркувалося закон про політичну амністію. Реферував національний посол Бітнер, заявляючи, що: "польський нарід радіючи з признання йому кордонів, бажав показати свою симпатію всім національностям, що живуть в польській державі. Амністія являється актом милосердя" польського уряду і народу (?), які по братньому прощають всі гріхи: зброблені колишніми їх ворогами".

Але ось текст "амністії": "1) Амністія не можуть користати ті люди, які своїми вчинками, доконаними з національних мотивів, що були наслідком втрати чужого життя або здоров'я, або шкоду в майні, але це не відноситься до "актів саботажа й терору в Східній Галичині, виконаних на цивільному населенню" (очевидно в 1921 і 1922 р.).

2) Амністія не торкається комуністів.

3) Не торкається всіх тих, які в порозумінню з чужими державами змагали до відірвання частин території від польської держави.

4) Відносно військових провин — до амністії не відноситься справа дезертії.

Це повинна називатися політична амністія. І як розглянути точки її, то виходить, що амністія торкається тільки злодіїв і карних злочинців — розбійників. Мало того, в законопроекті це говориться, що: "Зважаючи на це, що чотири роки самостійності Польщі були аномальними літами, амністія всецього поширюється на ріжні кримінальні злочини".

Ясна річ, що бувши учасники українсько-польської війни 1918—1919 року користати з "акту милосердя" польського уряду не будуть. В амністії говориться навіть про те, що не користають з неї люди, які допускалися репресій (розуміється в час війни) по польських фільварках). Такої "амністії" не видавав ніколи навіть старий, відомий з нахабности царський російський уряд. Мабуть історія заготовує що "амністію" вперше до найбільш "оригінальних" своїм змістом. І це дється в той час, як Польща, одержавши нові території, "хоче" жити в приязні з національними меншостями. Таким нахабним може справді бути тільки пан і свій націоналіст.

В усіх країнах світа практикуються, що карні злочинці, себто злодії, розбійники і т. д. зовсім окремо відділяються від політичних "злочинців". А в "демократичній" Польщі мішається все разом, це й дається карним злочинцям прихиль.

Хоч "амністія" покищо не ухвалена і зачитана, як проект, все-ж таки нема сумніву, що вона змінена не буде. "Культурний" світ довідається про "ласку" Польщі, а десятки тисяч політичних емігрантів не зможуть ніколи повернутися в рідний край. Але це не зашкодить панській Польщі хвалитися своєю "добродушністю" та "справедливістю".

Та й серед української патріотичної національної отари находитися люди, які помімо всего тягнуться довгим хвостом до Варшави, щоб поцілувати лаптюгома бальведерських панів. Характерне явище дай патріотів!

Але для кожної чесної людини ясно одно: відповідь панській нахабности може бути тільки вістра меча, тільки соціална Революція, а не залужковий "уряд", без найменшого значіння. Тому свідоме робітництво піддержувало і піддержує революційний схід-національний рух, та завзято бореться проти чужок, як і своїх нахабних дармоїдів-обманців.

Зелик М.

"КОСМОС" УКРАЇНО-АМЕРИКАНСЬКЕ ВИДАВНИЧЕ ТОВАРИСТВО. Двоє виїшли з друку слідуючі книжки Видавничого Товариства "Космос": КАРЛ МАРКС, ЙОГО ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНІСТЬ. (Ю. Стеклов.) 112 сторін 25 ЧЕРВОНА ЗОРЯ (УТОПІЯ). (А. Богданов.) Друге, переідане видання. Переклад Ост. Пятки, ілюстрації Ів. Бабія. 160 сторін 25 ПОРАДНИК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. (Проф. О. Сивявський.) 150 сторін 35 МАТЕРІАЛІЗМ—ФІЛОСОФІЯ ПРОЛЕТАРІАТУ. (Горьк.) 112 сторін 25 ЗАРОБІТНА ПЛАТА, ЦІНА І ЗИСК. (Карл Маркс.) 20